

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-03024/23-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů jako příslušný správní orgán podle § 60 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 110/2019 Sb.“), a podle čl. 58 odst. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), [dále jen „nařízení (EU) 2016/679“], rozhodl v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), takto:

Libereckému kraji, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, IČ: 70891508, jako účastníkovi řízení (dále jen „účastník řízení“)

- I. se podle čl. 58 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2016/679 nařizuje, aby operace zpracování osobních údajů, prováděné v souvislosti s provozem webových stránek www.kraj-lbc.cz, prostřednictvím datových informací ukládaných do koncových zařízení subjektů údajů nebo sloužících k získání přístupu k údajům uloženým v koncových zařízeních subjektů údajů (dále jen „soubory cookie“) ve smyslu § 89 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., zákona o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 127/2005 Sb.“) uvedl do souladu s nařízením (EU) 2016/679 tak, že:

1. upraví webové dialogové okno upozorňující osoby navštěvující webové stránky na zpracování osobních údajů prostřednictvím souborů cookie a umožňující udělení souhlasu s použitím těchto souborů cookie, které neslouží výhradně pro technické ukládání nebo přístup pro potřeby přenosu zprávy prostřednictvím sítě elektronických komunikací a nejsou nezbytné pro potřeby poskytování služby informační společnosti výslovně subjektem údajů vyžádané ve smyslu § 89 odst. 3 věty druhé zákona č. 127/2005 Sb., (dále jen „netechnické soubory cookie“) umístěné na webové stránce www.kraj-lbc.cz (dále jen „cookie lišta“), tak, aby souhlas s použitím netechnických souborů cookie a se zpracováním osobních údajů prováděným prostřednictvím těchto souborů cookie, udělený ze strany subjektu údajů pomocí elektronických prostředků ve smyslu § 87 zákona č. 127/2005 Sb., **splňoval podmínky pro platný souhlas obsažené v čl. 4 bodu 11 nařízení (EU) 2016/679, zejména podmínku svobodného udělení souhlasu vyjádřenou v rámci nastavení cookie lišty**

zobrazením tlačítka pro udělení souhlasu současně se zobrazením tlačítka pro odmítnutí souhlasu,

a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto příkazu,

2. ukončí zpracování veškerých osobních údajů prováděné prostřednictvím netechnických souborů cookie instalovaných do koncových zařízení užívaných subjekty údajů, které získal v době před provedením úpravy cookie lišty popsané v bodě 1. spočívající v současném zobrazení tlačítka pro udělení souhlasu a tlačítka pro odmítnutí souhlasu,

a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto příkazu.

II. Účastníkovi řízení se ukládá, aby Úřadu pro ochranu osobních údajů podal zprávu o splnění uložených opatření k odstranění zjištěných nedostatků uvedených ve výroku I. tohoto příkazu, a to ve lhůtě 5 dnů od splnění.

Odůvodnění

I. Podklady pro vydání příkazu

[1] Podkladem pro vydání tohoto příkazu jsou výstupy z dozorové činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) podle čl. 58 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 uplatněné ve vztahu k užívání netechnických souborů cookie a k nastavení cookie lišty jakožto elektronického formuláře pro udělení souhlasu s použitím souborů cookie ve smyslu § 78 zákona č. 127/2005 Sb., realizované za účelem ověření souladu nastavení a provozu webových stránek www.kraj-lbc.cz s povinnostmi stanovenými nařízením (EU) 2016/679, o němž byl pořízen úřední záznam čj. UOOU-03024/23-2 ze dne 13. července 2023 (včetně příloh zobrazujících stav cookie lišty ke dni pořízení úředního záznamu).

II. Skutková zjištění

[2] Posouzením nastavení cookie lišty na webové stránce www.kraj-lbc.cz ve vztahu k používaným souborům cookie byly zjištěny následující skutečnosti (zaznamenané v úředním záznamu čj. UOOU-03024/23-2 ze dne 13. července 2023):

- a) Cookie lišta na webové stránce obsahuje v první vrstvě informační text „*Můžeme pracovat s cookies, ať víme, jak to na našem webu žije?*“ Pod tímto textem jsou umístěna pouze dvě funkční tlačítka k provedení volby dalšího postupu, a to „*Nastavení*“ a „*Povolit vše*“. Pod nimi je umístěn odkaz na poučení subjektu údajů „*Zpracování osobních údajů*“. V této vrstvě není možné zvolit si variantu odmítnutí souborů cookie a není ani možné cookie lištu zavřít bez provedení volby dalšího postupu.
- b) Po poklepání na tlačítko „*Nastavení*“ je otevřena druhá vrstva cookie lišty, která obsahuje informační text vysvětlující pojem „*cookies*“, pod nímž je uveden výčet typů používaných souborů cookie, každý s políčkem pro vyznačení výběru. Celkem je zde uvedeno pět typů souborů cookie, a to „*Bezpečnostní*“ (v základním nastavení v pozici „*aktivní*“ a toto nastavení nelze změnit), „*Funkcionální*“ (v základním nastavení v pozici „*aktivní*“ a toto nastavení nelze změnit), „*Personalizační*“ (v základním nastavení v pozici „*neaktivní*“; používání tohoto typu souborů cookie lze povolit) „*Analytické a měřicí*“ (v základním nastavení v pozici „*neaktivní*“; používání tohoto typu souborů cookie lze povolit)

a „Reklamní“ (v základním nastavení v pozici „neaktivní“; používání tohoto typu souborů cookie lze povolit). Pod tímto textem jsou umístěna tři tlačítka, a to aktivní funkční tlačítko „Zamítnout vše“, aktivní tlačítko „Uložit nastavení“ a aktivní tlačítko „Povolit vše“.

- c) V první vrstvě cookie lišty je tedy možné pouze akceptovat použití všech (včetně netechnických) souborů cookie nebo pokračovat dále na druhou vrstvu lišty. Ve druhé vrstvě lišty je možné provést výběr z používaných souborů cookie a tuto volbu potvrdit poklepnutím na tlačítko „Uložit nastavení“.

III. K procesnímu postupu Úřadu

[3] Podle § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. může správní orgán vydat příkaz, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení.

[4] Vzhledem k tomu že Úřad považuje skutková zjištění vyplývající z citovaných podkladů za dostatečná a výše popsané skutečnosti za prokázané, rozhodl v dané věci tímto příkazem.

IV. Ke zpracování osobních údajů

[5] Podle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (subjekt údajů); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Tento článek ve spojitosti s recitálem 30 nařízení (EU) 2016/679 podřazuje soubory cookie pod pojem „síťový identifikátor“, jedná se tedy o osobní údaje. Současně samotné soubory cookie z podstaty své funkce shromažďují informace o návštěvnících webových stránek obsahující rovněž (další) osobní údaje těchto návštěvníků.

[6] Podle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Vzhledem k tomu, že účastník řízení shromažďuje, ukládá a dále využívá (např. pro účely analýzy) osobní údaje návštěvníků svých webových stránek, které získala prostřednictvím souborů cookie, provádí tak zpracování těchto osobních údajů.

[7] Podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 se správcem rozumí fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení. Účastník řízení využívá soubory cookie jakožto síťové identifikátory ke shromažďování osobních údajů návštěvníků svých webových stránek (zpracovává je), a je tedy ve vztahu k těmto subjektům údajů v postavení správce osobních údajů.

V. K podmínkám pro využívání souborů cookie

[8] Vzhledem k prostředí elektronických komunikací, v němž se soubory cookie uplatňují, je při jejich použití nezbytné dodržet požadavky zákona č. 127/2005 Sb., konkrétně ustanovení zařazená v hlavě V dílu 1 zákona č. 127/2005 Sb. upravující mimo jiné též ochranu osobních údajů.

[9] Podle § 89 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., každý, kdo hodlá používat nebo používá síť elektronických komunikací k ukládání údajů nebo k získávání přístupu k údajům uloženým v koncových zařízeních účastníků nebo uživatelů, získá od těchto účastníků nebo uživatelů předem prokazatelný souhlas s rozsahem a účelem jejich zpracování. Tato povinnost neplatí pro technické ukládání nebo přístup výhradně pro potřeby přenosu zprávy prostřednictvím sítě elektronických komunikací nebo je-li to nezbytné pro potřeby poskytování služby informační společnosti, která je výslovně vyžádána účastníkem nebo uživatelem. Souhlasem se podle § 87 zákona č. 127/2005 Sb. rozumí rovněž souhlas učiněný pomocí elektronických prostředků, zejména vyplněním elektronického formuláře na internetu.

VI. K podmínkám udělení souhlasu

[10] Pokud jde o podmínky pro udělení souhlasu s rozsahem a účelem zpracování ve vztahu k ukládání souborů cookie do koncových zařízení subjektů údajů a přístupu k nim, je nutno vycházet ze skutečnosti, že zákon č. 127/2005 Sb. je transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002, o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) [dále jen „směrnice 2002/58/ES“]. Ustanovení § 89 odst. 3 zákona č. 127/2005 Sb., je přitom implementačním ustanovením ve vztahu k čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES, podle něhož členské státy zajistí, aby užívání sítí elektronických komunikací k uchovávání informací nebo získávání přístupu k informacím uchovávaným v koncovém zařízení účastníka nebo uživatele bylo povoleno pouze za podmínky, že dotčený účastník či uživatel byl jasně a úplně informován v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 25. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů [dále jen „směrnice 95/46/ES“], mimo jiné o účelech zpracování, a že je mu správcem údajů nabídnuto právo odmítnout takové zpracování. To nebrání technickému ukládání nebo takovému přístupu, jehož jediným účelem je provedení nebo usnadnění přenosu sdělení prostřednictvím sítí elektronických komunikací nebo, je-li to nezbytně nutné pro poskytování služeb informační společnosti, které si účastník výslovně vyžádal. Podle čl. 2 písm. (f) směrnice 2002/58/ES pak souhlas uživatele či účastníka odpovídá souhlasu subjektu údajů podle směrnice 95/46/ES.

[11] Směrnice 95/46/ES byla s účinností ke dni 25. května 2018 zrušena a nahrazena nařízením (EU) 2016/679 s tím, že podle čl. 94 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se odkazy na (tuto) zrušenou směrnici považují za odkazy na nařízení (EU) 2016/679. S ohledem na tuto skutečnost je třeba požadavky směrnice 2002/58/ES na udělení souhlasu vykládat vždy v kontextu příslušných ustanovení nařízení (EU) 2016/679, zejména definice souhlasu obsažené v čl. 4 odst. 11 nařízení (EU) 2016/679, podle něhož se souhlasem subjektu údajů rozumí jakýkoli svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů, a dále pak podmínek vyjádření souhlasu obsažených v čl. 7 nařízení (EU) 2016/679, zejména v odst. 3 čl. 7 nařízení (EU) 2016/679, podle něhož je nezbytné, aby bylo stejně snadné souhlas odvolat jako jej udělit. Tato podmínka se analogicky uplatňuje již v okamžiku

udělení souhlasu – tzn. souhlas se považuje za svobodně udělený tehdy, když je (kromě dalšího) pro subjekt údajů stejně snadné jej neudělit jako jej udělit.

[12] S uvedeným pak koresponduje též ustanovení čl. 95 nařízení (EU) 2016/679, upravující vztah ke směrnici 2002/58/ES tak, že toto nařízení neukládá žádné další povinnosti fyzickým nebo právnickým osobám, pokud jde o zpracování ve spojení s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací ve veřejných komunikačních sítích v Unii, co se týče záležitostí, u nichž se na ně vztahují konkrétní povinnosti s tímž cílem stanovené ve směrnici 2002/58/ES, v jehož kontextu je zřejmé, že požadavky na platně udělený souhlas obsažené v nařízení (EU) 2016/679 se na oblast služeb elektronických komunikací vztahují bez dalšího namísto dřívějších požadavků směrnice 95/46/ES a nemají tedy charakter „nových“ povinností.

[13] V této souvislosti lze též odkázat na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) C-129/21 ze dne 27. října 2022 o předběžné otázce k výkladu směrnice 2002/58/ES (<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=D536F14FCEE15C1B6B29AE5EDC90EFBB?text=&docid=267605&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1617288>), které, ač se primárně vztahuje k výkladu čl. 12 odst. 2 ve spojení s čl. 2 písm. f) směrnice 2002/58/ES, vyjadřuje jednoznačný názor SDEU, že „pokud jde o způsoby, jakými musí být takový souhlas vyjádřen, z čl. 2 druhého pododstavce písm. f) směrnice 2002/58 ve spojení s čl. 94 odst. 2 a článkem 95 GDPR vyplývá, že tento souhlas musí zásadně splňovat požadavky vyplývající z čl. 4 bodu 11 tohoto nařízení“, přičemž „čl. 4 bod 11 GDPR, který je ustanovením použitelným na skutkové okolnosti věci v původním řízení, definuje ‚souhlas subjektu údajů‘ v tom smyslu, že vyžaduje ‚svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle‘, kterým subjekt údajů dává prohlášením či ‚zjevným potvrzením‘ svolení ke zpracování svých osobních údajů“.

VII. K výroku I

[14] Náhledem na webovou stránku účastníka řízení bylo zjištěno, že účastník řízení používá kromě technických i netechnické soubory cookie, k jejichž použití je nezbytné předchozí udělení souhlasu subjektu údajů užívajícího koncové zařízení, kam budou soubory cookie uloženy, a že nastavení cookie lišty (která ve vztahům k netechnickým cookie souborům plní roli elektronického formuláře pro udělení souhlasu ve smyslu § 87 zákona č. 127/2005 Sb.) neodpovídá požadavkům pro platně udělený souhlas ve smyslu čl. 4 bodu 11 nařízení (EU) 2016/679. Aktuální nastavení cookie lišty na webové stránce účastníka řízení totiž neoprávněně ztěžuje subjektu údajů možnost odmítnout netechnické soubory cookie, tím, že v první vrstvě cookie lišty se zobrazuje pouze tlačítko umožňující udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů prostřednictvím netechnických souborů cookie (označené slovy „Povolit vše“), aniž by se současně zobrazila možnost netechnické soubory cookie stejně jednoduchým způsobem (tedy jedním krokem) neakceptovat. Zjevná nerovnost možností udělit a odmítnout udělit souhlas se zpracováním osobních údajů, konkrétně situace, kdy je účastníkem řízení jako správcem předkládán souhlas se zpracováním osobních údajů jako primární a v první vrstvě jediná viditelná možnost a odmítnutí udělení takového souhlasu je v zásadě skryto do vrstvy druhé (přičemž subjekt údajů si ani nemusí být vědom, že v další vrstvě bude mít možnost odmítnout udělit souhlas, neboť první vrstva toto nijak neindikuje), porušuje podmínku souhlasu ve smyslu čl. 4 bodu 11 nařízení (EU) 2016/679, tedy podmínku, aby souhlas byl svobodný. Pro tento nedostatek nelze takto udělený souhlas se zpracováním osobních údajů považovat za platný. Na podporu uvedeného závěru lze analogicky použít čl. 7

odst. 3 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého odvolat souhlas musí být stejně snadné, jako jej poskytnout, který je nutno obdobně aplikovat i na okamžik, kdy je souhlas udělován. Tedy i nastavení cookie lišty musí být provedeno tak, aby udělení a odmítnutí udělení tohoto souhlasu bylo stejně snadné, což v situaci, kdy je souhlas vyjadřován výběrem příslušné varianty v rámci cookie lišty, vyžaduje zobrazení obou těchto volitelných variant současně, tedy v téže úrovni cookie lišty.

[15] Podle § 60 zákona č. 110/2019 Sb. dojde-li k porušení povinnosti stanovené zákonem nebo uložené na jeho základě při zpracování osobních údajů podle hlavy II nebo III zákona č. 110/2019 Sb. nebo podle nařízení (EU) 2016/679, může Úřad uložit opatření k odstranění zjištěných nedostatků a stanovit přiměřenou lhůtu pro jejich odstranění. Podle čl. 58 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2016/679 může dozorový úřad nařídít správci či zpracovateli, aby uvedl operace zpracování do souladu s tímto nařízením, a to případně předepsaným způsobem a ve stanovené lhůtě. Úřad proto přistoupil na základě těchto pravomocí ke stanovení povinnosti uvedené výše ve výroku I. 1, a tedy uložil účastníkovi řízení povinnost upravit cookie lištu na jím provozovaných webových stránkách tak, aby souhlas s použitím netechnických souborů cookie a se zpracováním osobních údajů prováděným prostřednictvím těchto souborů cookie naplňoval podmínky podle čl. 4 bodu 11 nařízení (EU) 2016/679.

[16] S ohledem na to, že doposud udělené souhlasy se zpracováním osobních údajů prostřednictvím netechnických souborů cookie nelze z výše uvedených důvodů považovat za platné, je třeba současně učinit závěr, že účastník řízení není oprávněn zpracovávat osobní údaje získané prostřednictvím netechnických souborů cookie instalovaných do zařízení subjektů údajů na základě potvrzení volby souhlasu v rámci dosavadního nastavení cookie lišty. Opatření k odstranění nedostatku, které bylo účastníku řízení v této souvislosti uloženo výrokem I. 2 podle čl. 58 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2016/679, proto spočívá v ukončení zpracování veškerých osobních údajů získaných až doposud prostřednictvím netechnických souborů cookie instalovaných do koncových zařízení subjektů údajů, tedy v jejich výmazu.

[17] Úřad lhůty ke splnění povinností ukládaných účastníku řízení ve výrocích I. 1 a I. 2 stanovil shodně na 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu. Učinil tak s ohledem na povahu ukládaných povinností a stanoví lhůty proto považuje za přiměřené.

[18] Pro úplnost Úřad dodává že se zaměřil toliko na to, zda souhlas se zpracováním osobních údajů prostřednictvím souborů cookie na webové stránce www.kraj-lbc.cz, který je udělován skrze cookie lišty, naplňuje podmínky souhlasu stanovené v čl. 4 bodu 11 nařízení (EU) 2016/679. Jiné aspekty zpracování osobních údajů prostřednictvím souborů cookie nebyly předmětem posouzení a nejsou tedy ani předmětem tohoto řízení.

VIII. K výroku II

[19] Lhůtu pro podání zprávy o realizaci opatření k odstranění zjištěných nedostatků Úřad stanovil v délce 5 dnů a vzhledem k administrativní povaze této povinnosti ji považuje za přiměřenou.

Poučení:

V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení u provozovatele poštovních služeb. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 14. července 2023

Mgr. Tomáš Zavadil
vedoucí oddělení kontroly veřejných subjektů
(podepsáno elektronicky)